

METİN ALTIOK

KENDİNİN
AVCISI

türkiye yazıları

KENDİNİN AVCISI

METİN ALTIOK

TÜRKİYE YAZILARI YAYINLARI
Şiir Dizisi : 2
Selânik Caddesi 7, Kat 1, Kızılay
ANKARA

Metin Altıok 1941 yılında Bergama'da doğdu. İzmir Karşıyaka Lisesini ve D.T.C.F. Felsefe bölümünü bitirdi.

Şiirlerini ve yazılarını Dost, Soyut, Türk Dili, Köken, Yeni A, Halkoyu, Türkiye Yazıları, Oluşum, Sesimiz, Yusufçuk dergileriyle Cumhuriyet ve Politika gazetelerinde yayımladı.

Şairin bundan önceki kitapları : GEZGİN (Dost Yayınları, 1976), YERLEŞİK YABANCI (Yeni Ankara Yayınları, 1978).

Basıma Hazırlayan Ahmet Say / Dizim, Basım ve Cilt
Şafak Matbaası, 29 57 84, Ankara / Birinci Basım Ekim 1979

METİN ALTIOK

KENDİNİN
AVCISI

türkiye yazıları

KENDİNİN AVCISI

Ne dedim, ne yaptım,
Nasıl davrandım?
Düştüm peşime izledim.
Sanki ben ve bendim
Önümsıra, ardımsıra
Dehlizinde kendimin.

O mu öndeydi, ben mi?
O dediğime bakmayın
Ayırt etmek içindi.
Av mıydım, avcı mıydım?
Tuhaf ama ben ve ben
Hem kaçtım, hem kovaladım.

Hangisiydim acaba?
Önümsıra kaçan mı,
Kovalayan mı ardımda?
İki kadınla,
İki çocuk arasında
Koştum iki ayrı acıya.

Çekip tetiği sonunda
Kendimi vurdum.
Ne av var artık, ne avcı.
O yok, ben yokum.
Sadece kûf kokusu,
Dehlimizde kayboldum.

EVİN YÜZÜ BURKULDU

AŞK DA ÇEVREYE UYAR

Sevgilim aşk da çevreye uyar,
Susuzluk kaktüsü dikenle kaplar.

Bak bazı kadınlar kaçmaz çorapların
Uzun bacakları olmuşlar.

Ve bazı giysiler içinde çalımla
Merdivenden iniyor adamlar.

Çocukların gül dudağında
Zift gibi yapışkan kara sakızlar.

Öyle yalnızız ki bu panayırda
Sevgimiz durmadan bir taşı ovar.

Sevgilim aşk da uyar çevreye
Ve kendine parlak bir yalan arar.

SONLUDUR AŞK DA

Güzel anılar biriktirdim senden,
Dudağıma solgun gülücükler getiren.
Özenle sakladım belleğimde,
Bir yığın oldu daha şimdiden.
Nasıl olsa bir sonu olacaktı bu aşkın,
Bir gün apansız gerçekleşiveren.

Bir terazinin durgun piriñ kefesine
Pat diye inince kara kiloluk,
Nasıl kalkar havaya birdenbire
Boş kalan zavallı kefe.
Nasıl titreşir terazi uzun süre,
Denge sağlanıncaya kadar başka şeylerle.

Anılarla bozdum o dengeyi ben önce,
İkimiz için de yaptım bunu.
Yaşadığımız günlerden biriktirdim sessizce,
Bir kefedede sana hiç sezdirmeden.
Koyabilirsin kara kiloyu artık,
Bak terazi nasıl kolay gelecek dengeye.

Mutluydum ben yine de kendimce.
Senin girdilerin, çıktılarım benim
Doğrusu uygundu birbirine,
Yanyana gelince bir resmi tamamlayan
Vazgeçilmezdi ellerin sonra,
Yangınımdan yorğan, döşek kaçırın.

Ama inan sonludur aşk da,
Kovalar sonunu kendi kendinin.
Bana bir uçurum gerek şimdilerde,
Yeterince dik ve derin.
Bir çavlan istiyorum çünkü,
Kırmak için kristalini hayatın ve şiirin

YIKICILAR GELDİLER

Ve evin yüzü burkuldu,
Bir kıpırtı vardı şakaklarında.
Yıkıcılar geldiler, çatıdan başladılar;
Kiremitleri topladılar birer birer.
Tahtaları söktüler, kanırtıp çivileri
Ellerinde keserler.

Anımsar mısın denize karşı oturmuştuk.
İkimiz de arkamızı dönmek istememiştik kıyıya.
Susmuştuk uzun bir hesaplaşmayla.
İki sevgili vardı yan masada;
Umurlarında bile değildi deniz,
Alınları birbirine değecekti az daha.

Yıkıcılar geldiler,
Çıkardılar kapı ve pencerelerin pervazlarını.
Kör gözleri ve açılmış ağzıyla
Kaldı temelleri üstünde umarsız ev.
Sıra balyozlardaydı artık,
Çelik iskeletini evin ortaya çıkarmak için.

Benim göğüs kafesimde bir iskete,
İskeletimin bekçisi, içten bağlı kemiklerime.
Sıçrayıp duruyordu ordan oraya,
Duyuyordum kıpırtısını içimde.
Bir bulut geçiyordu senin gözlerinden.
Oturuyorduk; ben kızgın çölüm, sen yıldızsız
göğünle.

Yıkıcılar geldiler;
Düştü gürültüyle yüzü köhne evin,
Görüldü bazı odaları ve iç duvarları
Ayrı renklere boyanmış sofası, isli mutfağı.
Bir kesit kalmıştı geriye şimdi o evden
Eski bir yaşantıyı simgeleyen.

Çıkıp yürümüştük kıyı boyu
Benim sıvası dökük yüzüm, senin çocuk gözlerinle.
Oysa sen yürümeyi sevmezsın.
Nasıl da değişmişti görünüşü
Yıllardır görmediğimiz kentin!
Yürümüştük anısıyla eski cumbalı evlerin.

Yıkıcılar geldiler, yıktılar bütün duvarları.
Yalnız temel kaldı geriye ve birkaç tuğla kırığı.
İş araçlarını artık,
Bir canavar ağızıyla deşmek için toprağı.
Ve temizleyecekler kazılan yerlerde
Bizden kalan balçığı.

KİRACIYIM BİR ACIYA

Sen ey kendiyle yetinen;
Fosforun yeri gece.
Ne yapar gecesiz ateşböceği?
Belki anlamsız ve delice
Kumrunun inanılmaz yuvası
Bir direğin tepesinde.
Ama boşluktur biraz da
Bir kuşu biçimleyen.
Bence böyle seni bilemem.

Sen ey kendiyle yetinen;
Ne derlerse desinler
Su eğimine gidecek.
Sen şaraba banılmış ekmek;
Deltasıyız bütün sözlerin
Ve söz sonunda bak nasıl
Senle bana gelecek.

Sen yarım kalmış bir aşkın
Kaçınılmaz sürgünü,
Katlanan göğsündeki kayaya.
Sen orda şimdi bir hüznü köpürt,
Ben bir çocuğa su vereyim burda.
Ben ki kiracıyım bir acıya.

Sen imzalarsın sabah akşam
Defterini bensizliğin,
Bense kanla öderim
Kirasını kaldığım evin.
Bir takvimi tersten açardık
Eğer isteseydin.

Sen ey kendiyle yetinen;
Artık suyumuz bulanık,
Bir güneş bile olsa sonunda
Yolumuz kırık, önümüz karanlık
Ve ağır tuğrası alnımızda
Padişah yalnızlığın
Ama yine de umudumuz kalabalık.

HAVI DÖKÜLMÜŞ SEVİNCİN

Yeni çekilmiş bir dişin
Yadırganan boşluğu
Dilimin ucunda ismin.
Somunu yitik bir vida
Düştü düşecek yüreğim.
Biran önce gel buraya
Karpuz, kavun yiyelim.

Bilmem ki ne diyeyim,
Sana örselenmemiş;
Dostluğun böğründe sancı,
Sevgi toza belenmiş,
Havı dökülmüş sevincin.
Biran önce gel buraya
Karpuz, kavun yiyelim.

Batıp çıkıyorum durmadan,
Ben bilirsin iyi yüzemem.
Çarşafım dış gösteriyor,
Dalgalı bir deniz kaç gündür
Sallanan döşeğim.
Biran önce gel buraya
Karpuz, kavuz yiyelim.

ONA GÜNÜ BANA USUL GECEYİ

Sor ona güler yüzle;
Hani güz doğuran yaz, torun kış hani,
Bahar kaç yıl oldu öleli?
Söyle nerden edindin
Sen bu mevsimsiz seneyi?
Ve bana de ki :
Boşa sayıklıyorsun dostum
Aklındaki karıncalanmış dizeyi.

Sor bize, ikimize de;
Ona günü, bana usul geceyi.
Sor nasıl bölüştük
Bir sözcükte iki heceyi.
Sor payımıza düşeni
Bir başka heceyle,
Bir başka sözcükte
Nasıl bütünleyeceğimizi.
Sor bize güler yüzle :
Hani güz doğuran yaz, torun kış hani?

DUMANI LEKESİZ BİRİ

ORMANLARIN GÜMBÜRTÜSÜNDEN

Bir yüzük yaptım sana güvercin teleğinden,
Bir yüzük bükerek hoşça kal sözcüğünden.

Bir yüzük yaptım belli belirsiz,
Eski bir gramofon sesinden.

Bir yüzük serçe parmağın için,
Bulutsuz bir gecede kayan yıldız izinden.

Bir yüzük yaptım terli bir yüzük,
Avucumdan geçen ince hayat çizgisinden.

Yanmasını bilen hakır bir yüzük,
Evime akım taşıyan elektrik telinden.

Bir yüzük yaptım sana, bir yüzük ki;
Yıllardır dinmeyen ormanların gümbürtüsünden.

NE ZAMAN GELDİM SANA

Bütün gece bir saat tıkır tıkır işledi.
Düşündüm bütün gece
Kurulmuş bir saat gibi.
Elimde seçkin bir sözcük demetiyle,
Düşündüm gelip arasam seni.
Bütün gece bir saat tıkır tıkır işledi.

Vakti anlamak güçtü, ama kulağımdaydı sesi.
Bir saat suyun dibinde,
Kıvrımlar çizen yelkovanı akrebi.
Duydum çaldı gecenin bir yerinde.
Düş müydü, gerçek miydi?
Vakti anlamak güçtü, ama kulağımdaydı sesi.

Geldim mi sana, yoksa gelmedim mi?
Ne zaman kapatsam gözlerimi,
Hep o saat dibinde suyun
Ve ben yanında bir gemi leşi.
Belki hiç yaşamadım senin öznel tarihini.
Geldim mi sana, yoksa gelmedim mi?

Sen sırtına giymedin çiy tanelerini,
Avucuma düşmedi yılın ilk cemresi.
Seni hiç görmedim, sana gelmedim,
İkiye ayırmadık biz o tarihi.
Neden durmuyor öyleyse dipteki saat?
Sen sırtına giymedin çiy tanelerini.

Anılardır bir batığın koruyan gövdesini,
Acı verseler bile.
O saat, o çarpık saat duyuracak sesini
Düşümde, gerçeğimde
Sevgiyle kurarak kendi kendini.
Anılardır bir batığın koruyan gövdesini.

BİRİNİ BULURUM

Biraz elek, biraz da yelken,
Gömü ve gömüt birini,
Eski bir sandık,
Ki açmamış yıllardır
Hiç bir anahtar kilidini,
Pasını teriyle pekiştiren,
Yüreği balık gibi dönen birini.

Gizli bir hüznü barındıran
Dudağının kıvrımında,
Etine iliştirmiş incecik iğnesini,
Çiçeği yolunmuş birini,
Belki de dut gibi
Yere döken meyvesini,
Çanı dilsiz birini.

Sevgisi yağmur yemiş
Parmakları filizlenen,
Soluğu kuş tüneği,
Yanağında beni olan birini,
Ağlayan, ekmek kesen,
Birşeyler bekleyen gelecekte
Kedisi gebe birini.

Gölgesi yıldız dolu,
Gecesi peşinde
Ve renkli donanma fişeği
Işıkla dolduran
Bir çocuğun oyuncak sepetini,
Rüzgârı tarazlanmış
Yol yorgunu birini.

Güneşi görünce unutan
Bunca boyayla, bunca rendeyi,
Çatlağından sızdıran reçinesini,
Pervazına tutunmuş
Tahta kapı olan birini,
Birini bulurum mutlaka,
Yangınımı körükleyen birini.

Biri mutlaka vardır
Zonguldak'ta, Sivas'ta,
Yakında ya da uzakta,
Binlerce baca arasında
Dumanı lekesiz biri.
Ama ben anlaşılan
Biraz karıştırıyorum kendimi.

NASIL DA ESKİMiŞTİR

Baş a dönelim biraz da,
Hep baş a döneriz;
Belki bir çay bardağına,
Sıcaklığ a, tutuş a, dokunmaya.
Ne güzel anımsarız geçmişi,
Kendi yalanımızla.

Uysal bir geçmiştir,
İyi şeyler kalmıştır aklımızda.
Unutmak bizim bildiğimiz iştir.
İri gözlerin senin
Bütün iyiliğiyle,
Bizi hep nasıl izlemiştir.

Geçmiştir, bugün de geçer
Zamanla güzelleşir.
Geçmişle bugün arasında
Tek bildiğim kendimdir.
Ve kendim, belki hiç bilmediğim,
Nasıl da eskimiştir.

Başı dönelim biraz da,
Örneğin çatlak bir nara.
Eski bir aşka dönelim,
Bir aşkın kanayan anısına,
Ki yıldız dolsun
Apansız karanlığımıza.

DUŞ

Havada donmuş fıskiye
Havuzun ortasında
Kımiltısız bir çiçek gibiydi.
Bir ağaç dalını suya eğmişti.
Duvarın üstünde kedi,
Dökülmüş sıva
Her şey nasılsa öyle
Kımiltısız, yerli yerindeydi.

Havuzun kenarında
Bir masanın başında
Kımiltısız oturuyordun.
Masanın yanında
Boş bir iskemle vardı,
Ayakları yere iyi basmayan
Neredeyse kımıldayacaktı.

Fıskiye birden canlandı.
Ağacın yaprakları kımıldadı.
Dal hâfifçe eğildi kalktı.
Havuz halkalandı.
Bir andı, bir andan da kısa,
Güçük, ölçüsüz.
Ben gelip o iskemleye oturdum.
Fıskiyenin serpintisi
Yüzümü ıslatıyordu.

Kulağında bir kalbin
Yükseltilmiş atış sesi,
Başka hiç bir ses duyulmuyordu.
Birden bir ışık parladı,
Yüzümüz aydınlandı.
Soluğum aramızda
Küçük özel bir sis gibi
Bembeyaz asıldı kaldı.

ÖLÜMDEN KONUŞACAKTIK

Evet sırasıdır, ölümden konuşacaktık,
İntiharın ebruli ipliğiyle
Bir düğün gecesinde serin
Yakası işlemeli giysinden.
Kapı kapı dolaşıp, etamin ve goblen
Örtüler satan bohçacı ölümden.
Boynuna taktığın eğri taneli
İki sıra inciden konuşacaktık,
Seni ürküten tren sesinden
Ayı gölgeleyen tekinsiz gecede
Karşımıza apansız çıkıveren
O ihtiyar dilenciden.

Gel ölümden söz etmeden önce
Birşeyler içelim seninle.
Buğulu bir bardağın içinde,
Buzlu ve limonlu bir votkayla birlikte
Konuşalım ölümden,
Bir samanyolu olsun masamızın üstünde.
Hadi gel konuşalım,
Sulanmış bir taşlığın serinliğinde.
Akşamsefaları içinde,
Bir masa, birkaç sandalye
Ve ikimiz ölümden konuşalım,
Senin ağzında gül, benimkinde menekşe.

Yarına var mısın söyle?
Doğacak çocuğa, cığlığa, ishak kuşuna,
Rüzgârın savurduğu tohumu,
Kavağın pamuğuna var mısın,
Bir ağacın kavına,
Deri değiştirmesine yılanın,
Kozadan çıkan kelebeğe,
Hatmiye, kekiğe, atkestanesine?
Hadi gel öyleyse ölümden konuşalım.
Belki de tümüyle aykırıdır gerçeğe,
Ama ne olursa olsun biz yine
Ölümden konuşalım seninle.

Ölüm de vardır yaşadığımız her şeyde.
Bir bardak çatlarsa durduğu yerde,
Bir aşk ansızın biterse,
Ayna kırılırsa yüzünle birlikte,
Zamanıdır konuşmanın ölümden.
Bir çiçek olağanüstü güzellikte
Açıvermişse bir sabah,
Bir topal aksamadan yürümüşse,
Hadi gel ölümden konuşalım;
Yüzünü al basmış hasetçiden
Ve onun elindeki kuru değnek bile
Filizlenir sevgimizden.

DELİK DEŞİK BİR YÜREKLE

KİMSESİZ BİR HAN ODASI

Ocağında kül ve örümcek ağı,
Ortasında kavruk bir sacayağı.

O buruşuk duvarlarıyla
Yani kimsesiz bir han odası.

Ve tavanında bir köşede
Sıkışmış bir kırlangıç yuvası.

Seni beklerken yüreğimin
Ufalanıp dökülmüş yarısı.

Sevgilim ne zaman, ne zaman
Bir dosyaya koyacağız bu yası?

Çık gel ağzında balçık ve samanla
Ve karnında yumurtanın akı sarısı.

RÜZGÂRIN YIRTIK YERİ

Saçlarında şimşek parçaları, dilinde kırağı,
Sen kimin yetimisin,
Kimi bekliyorsun durduğun yerde?
Sağır bir günün sonunda dilsiz bir gece
Sarıp sarmalıyor seni,
Gökyüzü gıcirtıyla kapanıyor üstüne.
Bak ömrün yarılandı,
Karanlığı kullanmayı öğrenmelisin.
Yazısı akmış ıslak bir sayfa elinde,
Yara bere içinde morarıyor şiirlerin.

Artık tutunacak kimsen kalmadı,
Nasıl biliyorsan öyle düğümle zamanı.
Bütün ölümleri gör,
Birini evlat edin kendine.
Oysa sen, boş bir kabın taş darası,
Yine de denkleştirip gidiyorsun hayatı.
Tuzağa yem, hançere bağ oluyorsun.
Zehire katıyorlar seni, şair ne duruyorsun?
Gemilere bin, trenlere atla,
Kimsenin umursamadığı, hiçbir işe yaramayan
Kaldır şu gereksiz tanıklığı ortadan.

Ne kadar tıkasan kulaklarını,
Duymamaya çalışsan
Göğsünde bir titreşimdir konuşmaları.
Görmesen seslerden anlıyorsun
Kazdıkları çukuru, ördükleri duvarı.
Çakılısın buzdan çivilerle
Boynu bükük bir haçın üstüne.
Yerde buluyorsun kendini her sabah,
Yeniden gerilmek üzere.
Saçlarında şimşek parçaları, dilinde kırağı
Daha ne bekliyorsun durduğun yerde?

Katmerli yalanı gördün, yalınkat gerçeği,
Bilicinin ürpererek söylediği
Sevgi gereksinimlerini gördün kimilerinin,
Tırnaklarını denemek için.
Yılanın deri değiştirmesini,
Gölüşün kurdunu, sineğini gözün;
Yüreğinde bir ağaç gürültüyle devrilirken,
Aksayarak yürüyen umudun arkasından
Gölün kanayan hüznünü gördün.

İşte tanıksın ölümün pazarlık ettiğine
Toptan ve perakende,
Pantolon ütüsünün keskinliğine,
Bozulup bütünlenmesine paranın,
Mevsimsiz bir çocuğun kekre yüzüne,
Yabancı işçiliğine martının
Deniz olmayan bir uzak ülkede,
Daha binlerce, binlerce şeye.
Yaz bunları ve imzala sana yetecekse.

Bana delik deşik bir yürekle
Pası küfü, çürümeyi söyle.
Yangın yerlerinin katran gözyaşlarını,
Bana göçüğün kırık kemiklerini,
Sancısını suyun, rüzgârın yırtık yerini
Ve bunlardan payına düşeni söyle.
Ne kadarı kaldı babandan,
Sen ne ekledin üstüne,
Acının sana getirdiği ürem ne?
Şair bana mutluluktan söz etme,
Beyaz baston kullanan bir dille.

İşte tanıksın daha nelere;
Testi gömüyorlar göğsüne eskisin diye,
Keçe gibi kimi zaman, parlatmak için
Bakır kaplara sürüyorlar seni.
Şair hiçbir tansık bekleme,
Dolaş yıkıntılar, çöplükler içinde.
Sen ey gülünç ve deli mesih;
Ölmeyi bilmediğine göre,
Saçlarında şimşek parçaları, dilinde kırağı
Pelteleşmiş yapışkan haçını
Islık çalarak sokaklarda sürükle.

EVDE YOKLAR

Durmadan avuçlarım terliyor,
İniliyor ardımdan
Girdiğim çıktığım kapılar.
Trenim gecikmeli, yüreğim bungun,
Bir bir uzaklaşıyor sevdiğim insanlar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Dolanıp duruyorum ortalıkta.
Kedim hımbıl, yaprak döküyor çiçeğim,
Rakım bir türlü beyazlaşmıyor.
Anahtarım güç dönüyor kilidinde,
Nemli aldığım sigaralar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Kimi zaman çocuğum,
Bir müzik kutusu başucumda
Ve ayımın gözleri saydam.
Kimi zaman gardayım
Yanımda bavulum, yılgın ve ihtiyar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Bekliyorum bir kapının önünde,
Cebimde yazılmamış bir mektupla.
Bana karşı ben vardım
Çaldığım kapıların ardında,
Ben açtım, ben girdim
Selamlaştık ilk defa

GİBİ

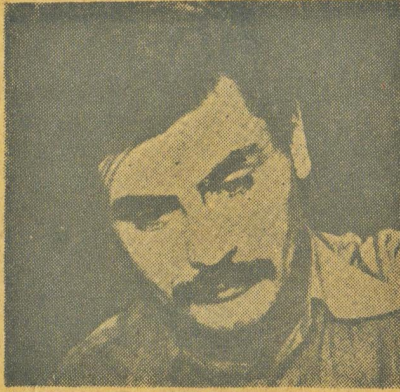
Bazen düşünür müsün
Başka birşeymiş gibi kendini?
Şimdi bilmiyorum yaşımlı
Kaç boğumluydu kuyruğum,
Zehirim ne kadar keskindi!
Çevremde kızıl bir ateş çemberi
Kaldırıp kuyruğumu bir gün
Sokmayı düşündüm kendimi.
Bazen düşünür müsün sen de
Başka birşeymiş gibi kendini?

Kendi kendini gören bir
Göz gibi oldun mu hiç,
İçer dönük bir göz gibi?
Gözünün bebeğinden
Kaç fersah gördün içini?
Nereye kadar sürdü yolculuğun,
Dehlizin sandığından derin miydi?
Söyle nerede buldun kemiklerimi?
Yüzüğüm herhalde parmağımda değildi!
Bazen düşünür müsün sen de
Başka birseymiş gibi kendini?

DÖNDÜM GERİSİN GERİ

Yine yol göründü 'yerleşik yabancı' ya,
Bir süre öyle sanmıştım kendimi.
İşte döndüm yeniden yıllanmış bir acıya.
Kulağımda fısıldayan donuk fal sesi,
Dinledim baştan sona ilençli geleceğimi.

Ne çatlak nar var şimdi,
Ne ölgün güz kelebeği,
Ne de bir özrün titreyen sesi.
 dedim fazlasıyla, borcum yok kimseye.
 ncitemez artık kanayan yüređimi
Geçmiřin inatçı çalar saati.
Döndüm yeniden 'gezgin' liđime,
Ardımda sırtlan gülücükleri.
Bir başka şiir için
Kapattım bu uđursuz defteri.

Konuşurken birden dilimin ucuna geldi, ona «Sen bir alaturka ozansın» dedim. Kızmadı. Dahası hoşuna gitti. «Alaturka» sıfatı şimdiye kadar neredeyse bir küçümseme tanımı olarak kullanılmıştır. Oysa Metin Altıok hoşlandı bundan, «Evet ben bir alaturka ozanım» dedi. Cahit Sıtkı Tarancı'yı değil de onun yanında hakkı epeyce yenmiş Ziya Osman Saba'yı seviyor. Ama eskiden dedikleri gibi değil, «küçük insan»ın şiirini yazmıyor o; ezilen, horlanan, çılgın bir çağda yalnızlığı ve yabancılaşmayı yaşayan insanın yüreğindeki insanî cevheri araştırıyor. Bir yanı hüzzam faslı, bir yanı çocukluğumuzun bayram yeri. Unutmaya başladığımız neredeyse yadsıdığımız korkularla, seslerle içli - dışlı. Bir İstanbul efendisi gibi rakı içiyor. Ceplerini arasanız belki karanfil tohumu var.

ÖZDEMİR İNCE